

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2017

Województwo podkarpackie

prof. dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska

dr Tomasz Pilewicz

dr Dariusz Turek

dr Joanna Żukowska

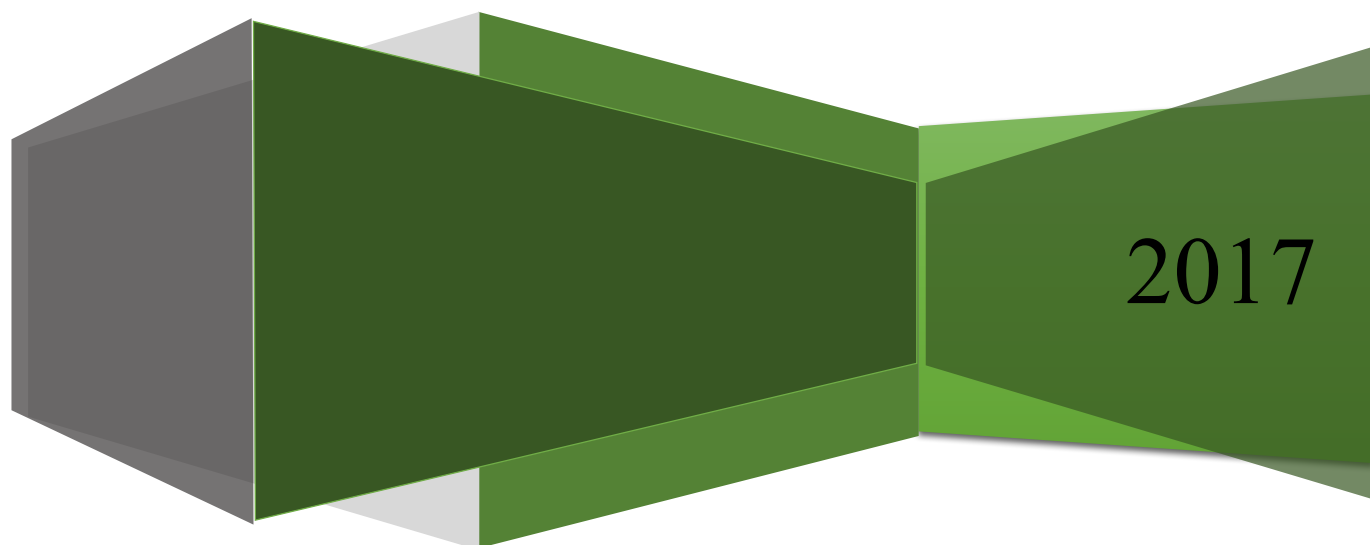
dr Patrycjusz Zarębski

mgr Mariusz Czernecki

mgr Magdalena Typa

Raport przygotowany na zlecenie
Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A.
w Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Warszawa, listopad 2017

Polska Agencja
Inwestycji i Handlu
Grupa PFR

Polska Agencja
Inwestycji i Handlu
Grupa PFR

Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A.
działa na rzecz zwiększenia napływu inwestycji do Polski,
rozwoju polskich inwestycji zagranicznych oraz intensyfikacji
polskiego eksportu.

Wspierając przedsiębiorców, Agencja pomaga w pokonywaniu
procedur administracyjnych oraz prawnych dotyczących konkretnych
przedsięwzięć. PAIH pomaga m.in. w opracowaniu rozwiązań
prawnych, znalezieniu odpowiedniej lokalizacji, wiarygodnych
partnerów oraz dostawców.

PAIH realizuje programy dedykowane ekspansji na rynki
perspektywiczne: Go China, Go Africa, Go Arctic, Go India,
Go ASEAN oraz Go Iran. W celu bezpośredniego wsparcia polskich
firm na miejscu inwestycji, Agencja sukcesywnie uruchamia oddziały
zagraniczne.

Szczegółowe informacje na temat usług oferowanych przez PAIH
dostępne są na stronie: www.paih.gov.pl

WSTĘP

Niniejszy raport powstał na zamówienie Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu jako kolejna edycja raportów atrakcyjności regionów. Raporty te są corocznie publikowane od 2008, co jest efektem wykorzystania w praktyce gospodarczej badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem prof. dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów.

Raport składa się z kilku części. W pierwszej z nich zaprezentowano w sposób syntetyczny gospodarkę województwa podkarpackiego, zwracając uwagę na jego potencjał społeczno-gospodarczy oraz poziom i strukturę gospodarki. W tej części opracowania znajduje się tabelaryczne syntetyczne ujęcie najważniejszych informacji społeczno-gospodarczych z uwzględnieniem ocen atrakcyjności inwestycyjnej. Następnie zaprezentowano pozycję województwa na tle innych regionów Polski i Unii Europejskiej, zwracając uwagę na najważniejsze dla regionu rodzaje przemysłu oraz sektory wysokiej szansy.

Drugą część raportu poświęcono ukazaniu wewnętrznego zróżnicowania atrakcyjności inwestycyjnej województwa podkarpackiego w skali powiatów i gmin. W tym celu wykorzystano wyniki badań naukowych Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie odnoszące się do wszystkich gmin i powiatów w Polsce, co czyni zaprezentowane oceny powiatów i gmin porównywalnymi z ocenami innych jednostek w pozostałych województwach Polski.

Trzecia część raportu jest poświęcona prezentacji wiodących instytucji otoczenia biznesu w województwie ze wskazaniem rodzaju wsparcia dla inwestorów. Następnie ukazane jest rozmieszczenie i efekty działalności specjalnych stref ekonomicznych w województwie na podstawie zezwoleń ważnych na koniec 2016 r.

Raport wieńczy aneks, w którym ujęto zestawienie tabelaryczne ocen atrakcyjności inwestycyjnej dla powiatów i gmin województwa. Zawiera on również tabelaryczne zestawienie efektów funkcjonowania Specjalnych Stref Ekonomicznych.

W pracy zastosowano dwa podejścia do atrakcyjności inwestycyjnej. Wyróżniono **potencjalną atrakcyjność inwestycyjną** definiowaną jako zespół regionalnych walorów lokalizacyjnych, które mają wpływ na osiąganie celów inwestora (np. w postaci kształtowania się kosztów prowadzonej działalności gospodarczej, przychodów ze sprzedaży, rentowności netto oraz konkurencyjności danej inwestycji).

Ponadto zastosowano pojęcie **rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej**, rozumianej jako zdolność regionu do wykreowania satysfakcji klienta - inwestora i wywołania absorpcji

kapitału finansowego i rzeczowego w formie inwestycji. Można ją mierzyć za pomocą efektywności poniesionych nakładów kapitału.¹

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej w wersji podstawowej (PAI1) oceniają walory lokalizacyjne regionów. Są one obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Wskaźniki odnoszą się do całości gospodarki narodowej oraz do poszczególnych wybranych sekcji gospodarki: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - zakwaterowania i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Sekcje te stanowią trzon gospodarki regionalnej.

W raportach oprócz wskaźników PAI1 wykorzystano wskaźniki skonstruowane wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych od poziomu województw. Umożliwiają one znacznie szerszy kontekst ocen atrakcyjności inwestycyjnej w porównaniu do wskaźników PAI1. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, czyli dla gospodarki narodowej, a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki.

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna może być odnoszona do poziomu województw ze względu na dostępność danych statystycznych.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji, dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie **Instytutu Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej** (<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>), a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

¹Szerzej na ten temat m.in. w: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski jako źródło przedsiębiorczych przewag konkurencyjnych*, praca zespołowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Studia i Analizy Instytutu Przedsiębiorstwa, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2012; H. Godlewska-Majkowska, *Polish regions and their investment attractiveness in the EU*, w: *POLAND Competitiveness Report 2013. National and Regional Dimensions*, M. Weresa (editor), Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013, s. 299-316.

1. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI REGIONALNEJ WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Województwo podkarpackie położone jest na południowym wschodzie Polski. Graniczy ze Słowacją (na południu) i Ukrainą (na wschodzie). Region wyposażony jest w bogate złoża kopalniane takie jak: siarka, ropa naftowa oraz gaz ziemny, a także surowce mineralne: gipsy, piaskowce i wapienie wydobywane na bieżąco w czynnych, nowoczesnych kopalniach. Główne sektory gospodarki to: rolniczy, przemysłowy, wydobywczy, spożywczy, farmaceutyczny, lotniczy oraz informatyczny.

Głównymi atutami województwa są:

- rozwijający się przemysł lotniczy,
- silnie rozwinięty przemysł farmaceutyczny, informatyczny i spożywczy,
- powstanie Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego w Rzeszowie,
- dobre połączenia komunikacyjne: międzynarodowy port lotniczy, autostrada A4, przebiegające przez województwo główne korytarze transportowe sieci TINA,
- surowce kopalniane takie jak: siarka, ropa naftowa oraz gaz ziemny, surowce mineralne, które wydobywane są głównie w jego górzystej, południowej części: piaskowce, wapienie, gipsy (w tym gips alabastrowy), glinki ceramiczne, piaski (w tym piaski szklarskie) i żwiry, a także torf, wody mineralne i geotermalne,
- duże połacie lasów czynią województwo istotnym dostawcą drewna oraz dają możliwości wykorzystania biomasy drzewnej dla produkcji energii odnawialnej,
- dostępność wysoko wykształconych kadr zarządzających i technicznych zwłaszcza w przemyśle lotniczym, elektromaszynowym, chemicznym (Politechnika Rzeszowska jest największą uczelnią techniczną południowo-wschodniej Polski, z jedynym w kraju ośrodkiem kształcenia pilotów lotnictwa cywilnego).

Zbiorcą charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa podkarpackiego

Wyszczególnienie		Województwo podkarpackie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy				
PKB per capita w 2014 r. (zł/osoba)		31 642	44 686	-
Liczba ludności (osoby stan na 31 XII 2016)		2 127 656	38 432 992	5,5%
Potencjał zasobów pracy				
Absolwenci szkół wyższych w 2016 r. (osoby)		18 018	364 399	4,9%
Absolwenci szkół średnich w 2016 r. (osoby)		16 701	268 502	6,2%
Liczba pracujących w 2016 r. (tysiące osób)		831	16 197	5,1%
Struktura pracujących w 2016 r.		sektor rolniczy 12,9%	10,6%	
		sektor przemysłowy 32,2%	31,4%	
		sektor usługowy 54,9%	58,0%	
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie				
Nakłady inwestycyjne w 2015 r. (mln zł)		2 949,8	83 788,9	3,5%
Kapitał spółek w 2015r. (mln zł)		5 440,7	203 897,8	2,7%
Specjalne strefy ekonomiczne w województwie				
– Krakowska – Mielecka – Tarnobrzeska				
Oceny wyróżniające województwo podkarpackie wg PAI2 i RAI (klasa A, B i C)				
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI		Handel i naprawy klasa A		
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN				
Powiaty	Klasa A	m. Krosno, m. Rzeszów, m. Tarnobrzeg		
	Klasa B	m. Przemyśl		
Gminy	Klasa A	Dębica (m), Dębica (w), Jarosław (m), Jasło (m), Krasne (w), Krosno (m), Krościenko Wyżne (w), Leżajsk (m), Lubaczów (m), Łańcut (m), Mielec (m), Przemyśl (m), Przeworsk (m), Rzeszów (m), Sanok (m), Stalowa Wola (m), Tarnobrzeg (m)		
	Klasa B	Boguchwała (m-w), Czarna (w), Głogów Małopolski (m-w), Gorzyce (w), Iwonicz-Zdrój (m-w), Łańcut (w), Medyka (w), Miejsce Piastowe (w), Nisko (m-w), Nowa Dęba (m-w), Ostrów (w), Radymno (m), Świlecza (w), Trzebownisko (w)		

Objaśnienia: (m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska, PAI – potencjalna atrakcyjność inwestycyjna, RAI - rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna

* Więcej informacji w Aneksie w tab. 4.

Źródło: opracowanie własne.

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2016 to 2 127 656 mieszkańców, co stanowiło 5,5% ludności Polski. W województwie podkarpackim struktura wieku w roku 2016 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 18,4% osób, produkcyjny: 62,9% i poprodukcyjny: 18,8% (Polska analogicznie: 17,9%, 61,8% i 20,2%).

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 14 uczelni wyższych, w których kształcą się 53 tys. studentów, czyli 3,9% studentów w skali kraju. Według raportu przygotowanego przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych (KEJN) dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w województwie podkarpackim 2 wydziały uczelni wyższych otrzymało kategorię naukową A; 16 wydziałów otrzymało kategorię – B; a 6 wydziałów kategorię – C. Warto także wspomnieć, że 10 szkół wyższych nie otrzymało żadnej kategorii przyznawanej przez KEJN. Szczegółowe informacje znajdują się w Aneksie w tabeli 5.

W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 11,8% uczniów województwa, natomiast do techników 37,1%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa we wrześniu 2017 r. 9,7%, dla porównania w Polsce - 6,8%.² Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2017 wyniosło 3689,76 zł, czyli 90% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Województwo podkarpackie dostarczyło w 2014 r. 3,9% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 31642 zł, przy średniej dla Polski 44686 zł. Wynik ten plasuje województwo na 15 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2004-2014 wyniosła 182%, przy średniej dla Polski równej 185%.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się stosunkowo niskim udziałem sektora usług 54,9% podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 12,9% i 32,2% pracujących (GUS, BDL 2017).

W strukturze przemysłu województwa podkarpackiego istotny udział mają takie działy jak: produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (12% wartości produkcji sprzedanej całego przemysłu województwa na koniec 2016 roku), produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli (12%), produkcja pozostałego sprzętu transportowego (11%), produkcja wyrobów z metali (10%), produkcja artykułów spożywczych (8%), produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli wraz z produkcją wyrobów ze słomy i wikliny (8%), a także produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych (7%).

W skali całego kraju region jest wiodącym producentem sprzętu lotniczego, co znajduje odzwierciedlenie w 25% udziale województwa w krajowej wartości produkcji sprzedanej działu „produkcja pozostałego sprzętu transportowego”. Podkarpackie jest też ważnym

² Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów (stan na koniec września 2017 r.) GUS.

producentem wyrobów z drewna oraz korka, słomy i wikliny (10% krajowej wartości produkcji sprzedanej w 2016 roku), a także wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (6%)³.

Dla inwestorów istotne znaczenie może mieć to, które sektory są postrzegane jako strategiczne przez władze województwa podkarpackiego. Na podstawie strategii rozwoju regionalnego można do nich zaliczyć: lotniczy, elektromaszynowy, rolno-spożywczy, chemiczny oraz turystyczny.

Ważną wskazówką dla inwestorów zainteresowanych inwestycjami w województwie podkarpackim, może być lista tzw. sektorów wysokich szans, tworzona przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu przy współpracy z samorządem województwa podkarpackiego w oparciu o obserwacje tendencji w zakresie napływu inwestycji do tego województwa.

Są to sektory:

- lotniczy,
- informatyczny,
- odlewniczy.

Inwestycje te mogą być lokowane w specjalnie przygotowanych na preferencyjnych warunkach atrakcyjnych lokalizacjach oferowanych przez Specjalne Strefy Ekonomiczne:

Krakowska, Mielecka, Tarnobrzeska, w następujących podstrefach:

- SSE Krakowska, podstrefy: Boguchwała (m-w), Krosno (m), Nowa Sarzyna (m-w),
- SSE Mielecka, podstrefy: Brzozów (m-w), Dębica (m), Dębica (w), Głogów Małopolski (m-w), Jarosław (m), Jedlicze (m-w), Kolbuszowa (m-w), Krosno (m), Leżajsk (m), Leżajsk (w), Lubaczów (m), Łańcut (m), Łańcut (w), Mielec (m), Ostrów (w), Radymno (w), Ropczyce (m-w), Rzeszów (m), Sanok (m), Sędziszów Małopolski (m-w), Strzyżów (m-w), Trzebownisko (w), Zagórz (m-w),
- SSE Tarnobrzeska, podstrefy: Baranów Sandomierski (m-w), Gorzyce (w), Jasło (m), Jedlicze (m-w), Nisko (m-w), Nowa Dęba (m-w), Orły (w), Przemyśl (m), Rudnik nad Sanem (m-w), Rymanów (m-w), Stalowa Wola (m), Tarnobrzeg (m).

We wszystkich wymienionych lokalizacjach inwestorzy mogą uzyskać zwolnienie z podatku dochodowego sięgające 50% - 70%, w zależności od wielkości przedsiębiorstwa - więcej na temat zasad pomocy publicznej:

http://www.paih.gov.pl/strefa_inwestora/zachety_inwestycyjne_w_sse.

³ Obliczenia na podstawie Biuletynu Statystycznego Województwa Podkarpackiego z 1. kwartału 2017 oraz Biuletynu Statystycznego z 2017 roku, www.stat.gov.pl (07.11.2017).

2. POZYCJA WOJEWÓDZTWA NA MAPIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POLSKI I UNII EUROPEJSKIEJ

Województwo podkarpackie należy do regionów o dużym potencjale rozwojowym, związanym z rosnącą rozpoznawalnością sektora lotniczego. Na uwagę zasługują również wyniki w zakresie rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej związanej z handlem i naprawami (klasa A).

W oparciu o metodykę opracowaną przez zespół Instytutu Przedsiębiorstwa w ramach badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, od czterech lat tworzona jest ocena atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich regionów Unii Europejskiej. Ocena ta oparta jest na pomiarze atrakcyjności zasobów pracy, rynku oraz innowacyjności.⁴

Spośród 275 regionów NUTS 2 Unii Europejskiej województwo podkarpackie zajęło 243 miejsce, tym samym zostało sklasyfikowane jako region o niskiej atrakcyjności inwestycyjnej (klasa E).

Warto dodać, że ze względu na różną metodologię badań dla regionów w Polsce oraz regionów w Unii Europejskiej oraz zmienne uwzględnione w badaniu, ich wyniki są nieporównywalne. Dzieje się tak dlatego, że nie wszystkie dane dotyczące województw, gmin i powiatów są dostępne (np. nie wszystkie regiony posiadają aktualne informacje dotyczące infrastruktury).

Województwo podkarpackie jest bardziej atrakcyjne niż regiony:

- **brytyjskie:** Cornwall and Isles of Scilly;
- **bułgarskie:** Severozapaden, Severen tsentralen, Yugoiztochen, Yuzhen tsentralen;
- **chorwackie:** Jadranska Hrvatska;
- **francuskie:** Guyane;
- **greckie:** Anatoliki Makedonia, Thraki, Dyтики Makedonia, Ipeiros, Ionia Nisia, Sterea Ellada, Peloponnisos, Voreio Aigaio;
- **hiszpańskie:** Extremadura;
- **portugalskie:** Alentejo;
- **rumuńskie:** Nord-Vest, Centru, Nord-Est, Sud-Est, Sud - Muntenia, Sud-Vest Oltenia;
- **węgierskie:** Dél-Dunántúl, Dél-Alföld;
- **włoskie:** Molise, Puglia, Basilicata, Calabria, Sicilia, Sardegna.

⁴ Więcej: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski na tle Unii Europejskiej*, praca zbiorowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013 oraz <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>

3. ZRÓŻNICOWANIE WEWNĘTRZNE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ WOJEWÓDZTW

Atrakcyjność inwestycyjna poszczególnych jednostek administracyjnych województwa jest wynikiem oceny istotnych z punktu widzenia inwestora warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej. Za czynniki te przyjmuje się: sytuację na rynku pracy, wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz społeczną, a także sytuację rynkową oraz uwarunkowania przyrodnicze.

Ocena **ryнку pracy** informuje inwestora o możliwości pozyskania (niedoborach bądź nadwyżkach) pracowników do planowych przedsięwzięć gospodarczych, co pośrednio wpływa na koszty zatrudnienia.

Ocena stanu **infrastruktury technicznej** pozwala planować przedsięwzięcia gospodarcze, które wymagają przygotowania terenu inwestycyjnego w podstawowe elementy techniczne, takie jak: instalacje przesyłowe: wody, gazu, prądu, a także urządzenia ochrony środowiska w postaci oczyszczalni ścieków.

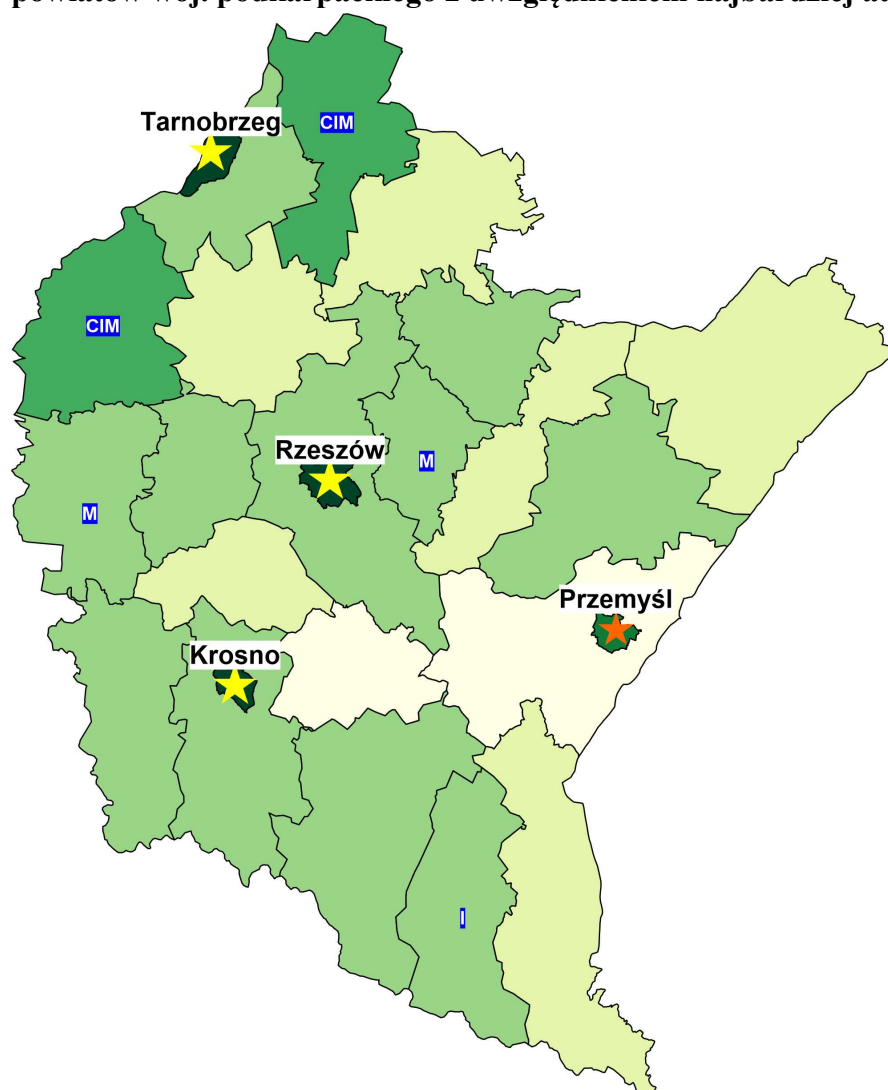
Infrastruktura społeczna oceniana jest przez pryzmat wyposażenia danej lokalizacji w budynki oraz urządzenia decydujące o jakości życia mieszkańców, czy też rozwoju kapitału ludzkiego, poprzez dostęp do edukacji, służby zdrowia, obiektów sportowo-rekreacyjnych, technologii informacyjnych, w tym Internetu.

Sytuacja rynkowa informuje inwestora o chłonności rynku, czyli liczbie potencjalnych konsumentów, a także pośrednio o ich zamożności, czyli możliwości nabywania towarów i usług.

Na potrzeby oceny atrakcyjności lokalizacji usług turystycznych i ich pochodnych, poddano ocenie **uwarunkowania przyrodnicze**, które stanowią jednocześnie istotny element kształtowania jakości życia mieszkańców.

Łączna ocena wszystkich wymienionych elementów w poszczególnych powiatach lub gminach pokazuje przestrzenne zróżnicowanie atrakcyjności inwestycyjnej w województwie. Dodatkowo prezentowane są wyniki oceny dla poszczególnych obszarów gospodarki, takich jak: przemysł, handel, usługi turystyczne oraz usługi nowoczesne związane z działalnością profesjonalną, naukową oraz techniczną (rysunek 1 i 2). Prezentowane na mapie wyróżnione lokalizacje oznaczono gwiazdami, które wskazują najwyższe oceny, wspomnianych już wyżej poszczególnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Rysunek 1. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. podkarpackiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW
dla gospodarki narodowej w 2016

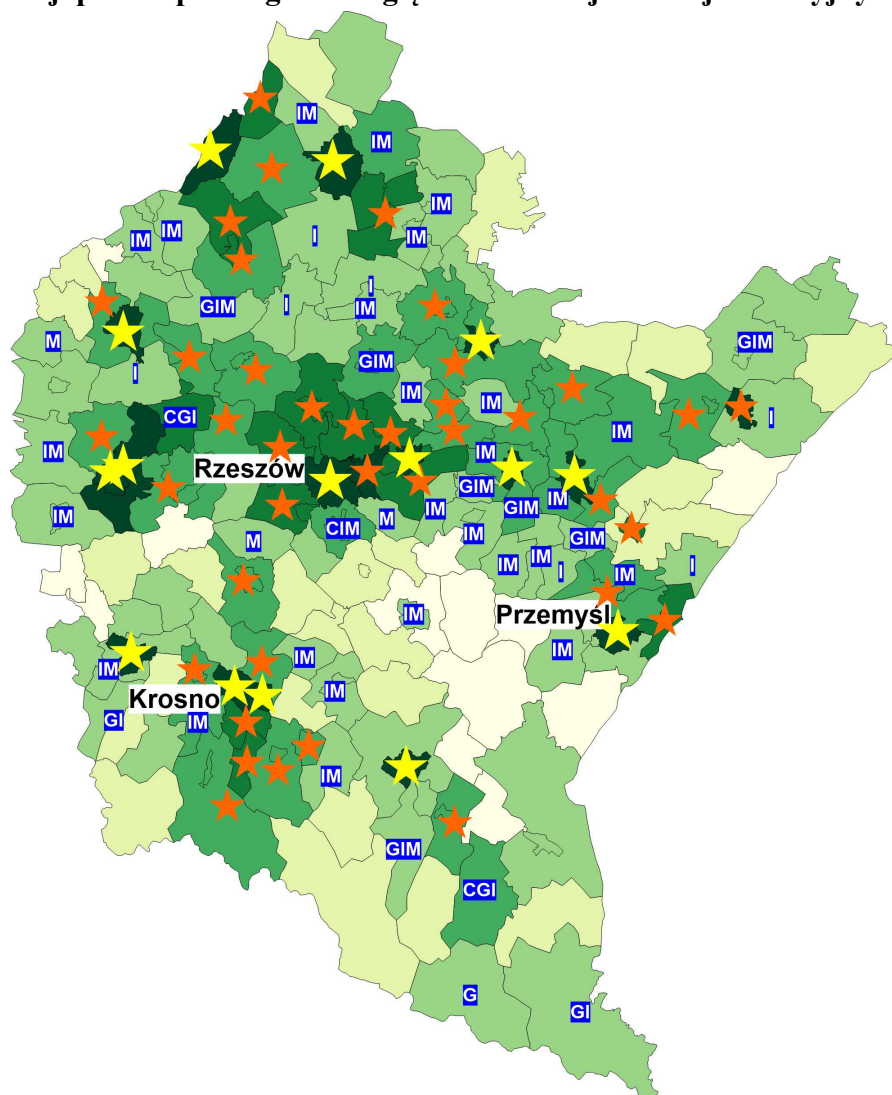
A	★ Najwyższa ocena dla wszystkich sekcji wg PKD C, G, I, M	C Przemysł przetwórczy
B		
C		
D	G Handel i naprawy	
E		
F		M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- Oceny ponadprzeciętne dla poszczególnych sekcji wg PKD C, G, I, M

Powiaty oznaczone złotą gwiazdą:

Krosno, Rzeszów, Tarnobrzeg

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 2. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin woj. podkarpackiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN
dla gospodarki narodowej w 2016

- A
- B
- C
- D
- E
- F

★ Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

★ Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

C Przemysł przetwórczy
G Handel i naprawy
I Zakwaterowanie i gastronomia
M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Gminy oznaczone złotą gwiazdą:

Dębica (m), Dębica (w), Jarosław (m), Jasło (m), Krosno (m), Krośnice (w), Leżajsk (m), Łańcut (m), Mielec (m), Przemyśl (m), Przeworsk (m), Rzeszów (m), Sanok (m), Stalowa Wola (m), Tarnobrzeg (m)

Źródło: opracowanie własne.

Gwiazda pomarańczowa oznacza, iż powiat lub gmina uzyskała ponad przeciętną ocenę we wszystkich analizowanych obszarach (gospodarki narodowej, przemysłu, handlu, usług turystycznych oraz usług profesjonalnych) natomiast **gwiazda złota** jest najwyższym wyróżnieniem i oznacza najwyższą ocenę wszystkich analizowanych sekcji gospodarczych w danym powiecie lub gminie.

W grupie powiatów najwyżej ocenione miasta na prawach powiatu - **złote gwiazdy** to: Krosno, Rzeszów, Tarnobrzeg oraz wyróżnione **gwiazdą pomarańczową** to miasto na prawach powiatu Przemyśl.

W grupie gmin miejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to miasta: Dębica (m), Jarosław (m), Jasło (m), Krosno (m), Leżajsk (m), Łańcut (m), Mielec (m), Przemyśl (m), Przeworsk (m), Rzeszów (m), Sanok (m), Stalowa Wola (m), Tarnobrzeg (m),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Lubaczów (m), Radymno (m).

W grupie gmin wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to: Dębica (w), Krościenko Wyżne (w),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Besko (w), Białobrzegi (w), Czarna (w), Gorzyce (w), Grębów (w), Jarosław (w), Korczyna (w), Krasne (w), Leżajsk (w), Łańcut (w), Majdan Królewski (w), Medyka (w), Miejsce Piastowe (w), Mielec (w), Niwiska (w), Świlcza (w), Tryńcza (w), Trzebownisko (w), Żołynia (w), Żurawica (w), Żyraków (w).

W grupie gmin miejsko-wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **gwiazdą pomarańczową** to gminy: Boguchwała (m-w), Dukla (m-w), Głogów Małopolski (m-w), Iwonicz-Zdrój (m-w), Jedlicze (m-w), Kolbuszowa (m-w), Lesko (m-w), Nisko (m-w), Nowa Dęba (m-w), Nowa Sarzyna (m-w), Oleszyce (m-w), Ropczyce (m-w), Rymanów (m-w), Sędziszów Małopolski (m-w), Sieniawa (m-w), Strzyżów (m-w).

4. WSPARCIE INSTYTUCJONALNE INWESTORA I PRZEDSIĘBIORCY W WOJEWÓDZTWIE

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość,

rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw.

4.1. INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU

Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. izby gospodarcze, stowarzyszenia, inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, centra transferu technologii, ośrodki doradztwa, instytucje finansowe oraz agencje rozwoju.⁵

Dla inwestorów szczególnie ważnym wsparciem jest system regionalnych Centrów Obsługi Inwestora stworzony przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu S.A. w porozumieniu z marszałkami województw dla zapewnienia inwestorom kompleksowej obsługi na poziomie każdego województwa.

W województwie podkarpackim jest to:

Centrum Obsługi Inwestora działające w strukturze
Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A.
www.coi.rzeszow.pl

Podkarpackie Centrum Obsługi Inwestora jako Partner PAIH jest doskonałym źródłem potrzebnych inwestorowi informacji dotyczących regionów, przepisów i aktów prawnych, ofert inwestycyjnych oraz aktualnych danych o gospodarce regionu. Pracownicy jednostki posiadają odpowiednie kwalifikacje do obsługi inwestorów. Personel COI działa według standardów określonych przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu S.A., został przeszkolony w Agencji i ma zapewnioną stałą pomoc merytoryczną jej pracowników.

Bardzo istotnym narzędziem wspomagającym inwestorów są Specjalne Strefy Ekonomiczne, których zasady działania oraz efekty zostały opisane w dalszej części raportu.

Zgodnie z informacjami pochodzącymi z Podkarpackiego Centrum Obsługi Inwestora („Ankieta dotycząca atrakcyjności inwestycyjnej województwa podkarpackiego”) na terenie województwa funkcjonuje m.in.: siedem izb gospodarczych, dwadzieścia pięć stowarzyszeń (w tym centr biznesu), dziesięć inkubatorów, sześć parków, osiemnaście ośrodków doradztwa, cztery lokalne punktu kontaktowe PARP, sześć agencji rozwoju regionalnego, trzy instytucje finansowe.

⁵ Informacje zawarte w tej części raportu odnoszą się do stanu na koniec 2017 roku.

Poniżej prezentujemy szereg wybranych instytucji okołobiznesowych w województwie podkarpackim, które pracują na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, poprzez wspieranie rozwoju nowoczesnych technologii i pobudzanie tworzenia powiązań kooperacyjnych oraz innych form współpracy. Są to:

Izba Przemysłowo-Handlowa w Rzeszowie (www.iph.rzeszow.pl)

Izba jest organizacją samorządu gospodarczego, zrzeszającą na zasadach dobrowolności podmioty gospodarcze. Oferta Izby obejmuje m.in.: usługi informacyjne, szkoleniowe, doradcze, promocyjne i marketingowe, legalizację dokumentów eksportowych, wystawianie uniwersalnych świadectw pochodzenia towarów, organizację kursów, seminariów, warsztatów treningowych, misji gospodarczych, pomoc w zakresie kojarzenia firm, wyboru ścieżek finansowania. Izba tworzy wzajemne powiązania gospodarcze, zdobywa partnerów i rynki zbytu w kraju i za granicą, prowadzi bank informacji większości krajów Europy i wielu świata ze szczególnym uwzględnieniem krajów WNP, organizuje współpracę z innymi krajami, prowadzi wywiadownię gospodarczą, świadczy pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów firm, powstających w szczególności w kontaktach z administracją państwową, samorządową, instytucjami finansowymi, itp., wspiera inicjatywy gospodarcze, realizuje serwis gospodarczy i internetowy system informacji gospodarczej. Izba realizuje projekty ze środków unijnych, a także świadczy usługi doradcze oraz pomoc w przygotowaniu dokumentów dla firm ubiegających się o dotacje i dofinansowanie ze środków rządowych i UE. Izba przyznaje firmom osiągającym najlepsze wyniki w swojej działalności wyróżnienia „Lider Województwa Podkarpackiego”, a także certyfikaty „Wiarygodna Firma” dla przedsiębiorstw działających na terenie województwa podkarpackiego, jak również poza jego granicami.

Podkarpacki Klub Biznesu (www.pkb.net.pl)

Klub powstał w celu wspierania i integracji środowiska przedsiębiorców i pracodawców Podkarpacia, organizacji wspólnych grup zakupowych oraz budowy prestiżu podkarpackiej przedsiębiorczości. Te zadania Klub realizuje m.in. poprzez: występowanie w obronie interesów członków, współpracę z organami władzy w realizacji przedsięwzięć o istotnym znaczeniu dla regionu i członków Klubu, uczestnictwo w konsultacjach społecznych, opracowywanie oraz przedkładanie opinii, ekspertyz i zapytań w sprawach dotyczących środowiska przedsiębiorców, organizowanie i prowadzenie systemu usług doradczych i konsultingowych, prowadzenie szkoleń, seminariów, konferencji i kongresów prowadzenie systemu informacji służącej nawiązaniu kontaktów gospodarczych, organizację misji gospodarczych, spotkań oraz innych imprez klubowych, promocyjnych, bankietów i wystaw. Klub tworzy i prowadzi projekty szkoleniowe i doradcze finansowane ze środków budżetu państwa, Banku Światowego oraz środków pomocowych Unii Europejskiej. W 2012 r. utworzony został Fundusz Pożyczkowy PKB ze środków własnych Klubu. Na stronie internetowej Klubu funkcjonuje platforma sprzedażowa umożliwiająca członkom Klubu sprzedaż towarów oraz usług. Ponadto organizowane są targi wewnętrzne wśród członków.

Podkarpacki Park Naukowo-Technologiczny AEROPOLIS (www.aeropolis.com.pl)

PPNT jest pierwszym branżowym parkiem w Polsce, który ma podtrzymywać tradycje przemysłu lotniczego. Głównym zadaniem Parku jest ułatwienie podejmowania działalności zarówno dużym inwestorom, jak i małym i średnim przedsiębiorcom, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorstw innowacyjnych i wprowadzających produkty/usługi zaawansowane technologicznie. AEROPOLIS to pomysł na ściągnięcie nowoczesnych technologii i równoczesne wykorzystywanie potencjału miejscowych uczelni wyższych i ośrodków naukowo - badawczych. AEROPOLIS tworzy Specjalną Strefę Ekonomiczną EURO-PARK Mielec. Oferta Parku obejmuje m.in.: udostępnianie inwestorom w pełni uzbrojonych terenów inwestycyjnych, udostępnianie pod wynajem pomieszczeń biurowych, produkcyjno - usługowych, produkcyjnych oraz sal konferencyjnych w ramach działalności Preinkubatora Akademickiego oraz Inkubatora Technologicznego, świadczenie usług pomocniczych dla przedsiębiorców ulokowanych w PPNT, budowę sieci przedsiębiorców świadczących usługi kooperacyjne i pomocnicze, pomoc w pozyskiwaniu środków finansowych (w tym z UE), wydawanie warunków przyłączeniowych do sieci infrastruktury technicznej dla przedsiębiorców lokujących się na terenie PPNT. W ramach PPNT funkcjonują także laboratoria badawcze. Świadczone są także dyżury eksperckie poświęcone zagadnieniom promocji wizerunku firm innowacyjnych, tworzenia i rozwoju startupów, własności intelektualnej i wzornictwa przemysłowego.

Mielecki Park Przemysłowy (www.marr.com.pl, <http://www.intech-mielec.pl>)

Zarządzanie Mieleckim Parkiem Przemysłowym powierzono Agencji Rozwoju Regionalnego MARR S.A. Celem projektu "Budowa Inkubatora Nowych Technologii In-Tech wraz z rozbudową Mieleckiego Parku Przemysłowego" realizowanego w ramach Działania I.3. Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 jest przygotowanie terenów do prowadzenia działalności gospodarczej poprzez modernizację i rozbudowę istniejącej infrastruktury technicznej oraz budowę nowej infrastruktury niezbędnej dla prawidłowego funkcjonowania Parku. Ponadto projekt ma na celu udostępnienie potencjalnym inwestorom powierzchni produkcyjnych i usługowych do prowadzenia działalności gospodarczej. Poprzez realizację projektu uzbrojonych zostało 12,6365 ha terenów inwestycyjnych, wybudowano i zmodernizowano powierzchnię produkcyjną i usługową, na bazie zakupionego wyposażenia utworzone zostało zaplecze badawczo - rozwojowe (laboratorium i prototypownia) dostępne dla innowacyjnych mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

Oferta Inkubatorów Nowych Technologii IN-TECH 1 oraz IN-TECH 2 obejmuje usługi z zakresu m.in.: wynajmu powierzchni biurowych, socjalnych, gospodarczych z pełną podstawową infrastrukturą wewnętrzną i zewnętrzną, a także wynajmu sal konferencyjnych. Inkubatory świadczą obecnie także usługi laboratoryjne, prototypowe oraz szkoleniowe.

Tarnobrzeski Park Przemysłowo-Technologiczny (www.tppt.tarnobrzeg.pl)

Celem działalności TPPT jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu podkarpackiego oraz pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości poprzez: zapewnienie warunków do prowadzenia nowoczesnej działalności gospodarczej, zwiększenie innowacyjności lokalnej gospodarki, rozwój i dyfuzja innowacji, efektywne zarządzanie majątkiem poprodukcyjnym oraz świadczenie usług infrastrukturalnych i doradczych. TPPT dąży do poprawy

konkurencyjności, poprzez udzielanie pomocy publicznej dzięki obniżeniu kosztów działalności (koszty transportu, koszty użytkowania infrastruktury, koszty eksploatacji majątku). Nawiązuje bliską współpracę pomiędzy nauką a podmiotami gospodarczymi, a także pobudza transfer i absorpcję innowacji oraz zwiększenie ich dostępności. Stwarza możliwość korzystania z usług pomocniczych (doradztwo biznesowe, dostęp do know-how, obsługa prawna), wsparcia przedsiębiorców w okresie startu, poprawy wizerunku marketingowego przedsiębiorców oraz współpracy i wymiany doświadczeń między firmami. W ramach Parku funkcjonuje m.in.: Strefa Przemysłowa (hala produkcyjna) oraz Strefa Technologii (Inkubator Technologiczny). Ponadto oferta Parku obejmuje tereny inwestycyjne. Obszar TPPT objęty jest działalnością Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN. W obiektach Parku mogą ulokować swoją działalność inwestorzy, którzy w swojej działalności stosują innowacyjne technologie, a także firmy usługowo-doradcze świadczące usługi dla potrzeb działających w Parku przedsiębiorców.

Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (www.rarr.rzeszow.pl)

Celem RARR S.A. jest prowadzenie działalności służącej rozwojowi regionu Podkarpacia poprzez skoncentrowanie i mobilizację potencjału środowisk lokalnych oraz działalność doradczą i usługową w procesach restrukturyzacji, otwierania i wspomagania przedsięwzięć gospodarczych, promocji regionu oraz pozyskiwania zagranicznych środków pomocowych. Oferta RARR obejmuje m.in.: usługi doradcze, szkoleniowe, finansowe i informacyjne, projektowania budowlanego, a także organizacji misji gospodarczych. W ramach Agencji funkcjonuje Fundusz pożyczkowy. Ponadto RARR oferuje usługi związane z katalogiem ofert i zapotrzebowań technologicznych sieci ośrodków wymiany technologicznej IRC – Innovation Relay Centres Network (katalog zawiera oferty i zapytania technologiczne składane przez przedsiębiorstwa, uczelnie wyższe, ośrodki badawczo-rozwojowe czy laboratoria badawcze). Agencja świadczy ponadto usługi doradcze związane z pozyskiwaniem środków finansowych z funduszy UE na realizację projektów inwestycyjnych. Obszarem działania RARR S.A. jest nie tylko województwo podkarpackie, gdyż wiele realizowanych przez Agencję projektów ma zasięg ponadregionalny, a nawet międzynarodowy.

RARR S.A. dysponuje dwoma budynkami w centrum miasta o łącznej powierzchni biurowej ponad 3000m², z nowoczesnymi salami konferencyjnymi, wyposażonymi w sprzęt audiowizualny.

RARR aktywnie współpracuje z innymi agencjami rozwoju regionalnego działającymi na terenie województwa podkarpackiego. Dla wzmocnienia pozycji rynkowej agencji powołano w maju 2001 roku Podkarpacką Radę Agencji Rozwoju Regionalnego (PRARR). Celem PRARR jest integracja i jednolita reprezentacja agencji, wzmocnienie ich pozycji i zdolności absorpcyjnej środków pomocowych, wspierających rozwój regionalny, inicjowanie programów i podejmowanie wspólnych inicjatyw ważnych dla rozwoju województwa. Do zadań rady należy wspólna reprezentacja agencji, wzajemne wspieranie się w inicjatywach lokalnych i regionalnych, wspólna realizacja projektów dot. rozwoju

województwa, pełniejsze wykorzystanie potencjału zasobów ludzkich oraz występowanie jako partner dla władz samorządowych.

Agencja Rozwoju Regionalnego MARR S.A. (www.marr.com.pl)

Zadaniem Agencji jest inicjowanie, organizowanie oraz wspieranie restrukturyzacji i rozwoju ekonomicznego powiatu mieleckiego poprzez integrację ludzi i instytucji na rzecz tych działań. Oferta Agencji obejmuje m.in.: usługi szkoleniowe, doradcze, księgowe, finansowe (w strukturach Agencji działa Fundusz Pożyczkowy udzielający pożyczek inwestycyjnych i obrotowych na rzecz sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw inwestujących na terenie województwa podkarpackiego). W strukturach MARR działa Mielecki Park Przemysłowy, Inkubator Nowych Technologii, Laboratorium Pomiarowe oraz Prototypownia, a także Biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Agencja Rozwoju Regionu Regionalnego MARR S.A. została operatorem Regionalnego Centrum Edukacji Zawodowej Nowoczesnych Technologii w Strzyżowie oferującym specjalistyczne kursy i szkolenia w nowoczesnych laboratoriach, wyposażonych w maszyny i urządzenia o wysokich parametrach technicznych i dydaktycznych. MARR organizuje cykliczne konkursy: Polski Produkt Przyszłości, Laur Innowacyjności, Innowator COP. Organizuje spotkania biznesowe dla inwestorów, seminaria, kongresy czy też dyżury ekspertów.

Tarnobrzaska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (www.tarr.pl)

Oferta TARR obejmuje m.in.: udostępnianie powierzchni biurowej do prowadzenia działalności gospodarczej w ramach Inkubatora Przedsiębiorczości, wsparcie finansowe dzięki działalności Funduszu Pożyczkowego, opracowanie studium wykonalności oraz dokumentacji projektowej związanej z aplikowaniem o wsparcie finansowe ze źródeł zewnętrznych, usługi szkoleniowe, konsultingowe, outsourcingowe, organizację misji gospodarczych, kojarzenie partnerstw polskich i zagranicznych jednostek samorządu terytorialnego, pomoc dla przedsięwzięć w zakresie kształtowania terenów inwestycyjnych Tarnobrzeskiego Parku Przemysłowo Technologicznego (Agencja jest operatorem Parku). TARR daje możliwość prowadzenia działalności gospodarczej bez konieczności jej rejestrowania (w ramach Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości). Agencja należy do grupy do członków założycieli klastra motoryzacyjnego Wschodni Sojusz Motoryzacyjny (East Automotive Alliance).

4.2. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREFY EKONOMICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM

Na terenie województwa podkarpackiego funkcjonują 3 specjalne strefy ekonomiczne: Mielecka, Tarnobrzaska i Krakowska. Do końca 2016 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 13 miast i 23 gmin (na terenie Krosna działają 2 strefy Krakowska i Mielecka, na terenie gminy Jedlicze działają 2 strefy Tarnobrzaska i Mielecka) - zob. rys. 3.

Pierwsze tereny strefowe w województwie podkarpackim powołano już w 1995 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w regionie poniosły do końca 2016 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę 8 mld zł, co stanowi 7% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły lub utrzymały 33,9 tys. miejsc pracy w regionie, co stanowi 10% wszystkich miejsc pracy utworzonych w strefach.

Największe wartościowo inwestycje napłynęły do Mielca, Trzebowniska i Stalowej Woli - zob. tab. 4 w Aneksie.

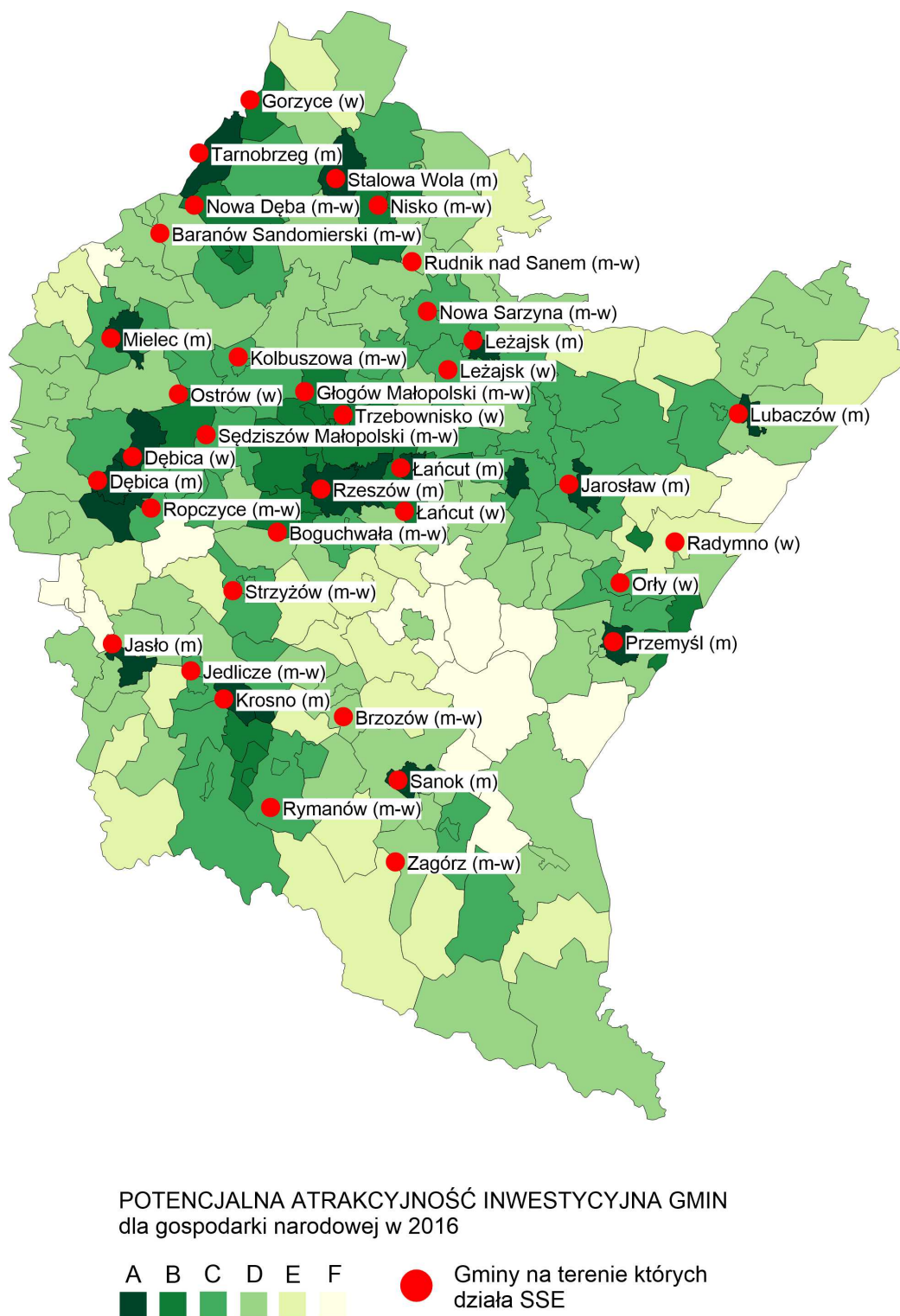
W strukturze branżowej pod względem skumulowanej wartości inwestycji na podstawie zezwoleń ważnych na koniec 2016 r. dominuje produkcja pojazdów samochodowych (1,4 mld zł) oraz produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (1,3 mld zł). Do kluczowych inwestorów branży motoryzacyjnej należą BORGWARNER POLAND sp. z o.o. (Niemcy), ATS STAHLSCHMIDT & MAIWORM sp. z o.o. (Niemcy), Kirchhoff Polska sp. z o.o. (Niemcy), Federal-Mogul Gorzyce sp. z o.o. (Niemcy), z branży wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Kronospan HPL sp. z o.o. (Cypr), Firma Oponiarska Dębica S.A. (USA).

Zgodnie z planami rozwoju poszczególnych stref ekonomicznych na terenie województwa preferuje się:

- branżę chemiczną, materiały budowlane i branżę elektromaszynową; przemysł meblarski i przetwórstwo tworzyw sztucznych (Tarnobrzaska SSE);
- projekty inwestycyjne, które przyczynią się do rozwoju klastra „Dolina Lotnicza”, branżę elektromaszynową i chemiczną; przemysł meblarski i przetwórstwo tworzyw sztucznych (Krakowska SSE);

branżę lotniczą, branżę elektromaszynową i chemiczną; przemysł meblarski i przetwórstwo tworzyw sztucznych (Mielecka SSE).

Rysunek. 3. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa podkarpackiego

Źródło: Opracowanie własne.

ANEKS

Tabela 1. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA WOJEWÓDZTW DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Województwo	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Województwa						
DOLNOŚLĄSKIE	0,398	A	A	A	B	B
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,260	D	D	E	D	D
LUBELSKIE	0,172	F	F	F	F	F
LUBUSKIE	0,251	D	D	D	C	D
ŁÓDZKIE	0,315	C	B	D	D	D
MAŁOPOLSKIE	0,359	B	B	A	B	B
MAZOWIECKIE	0,420	A	A	A	A	A
OPOLSKIE	0,262	D	D	D	D	D
PODKARPACKIE	0,238	E	E	E	E	D
PODLASKIE	0,192	F	F	E	E	E
POMORSKIE	0,333	B	B	B	A	B
ŚLĄSKIE	0,379	A	A	C	C	B
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,163	F	F	F	F	F
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,211	E	E	E	D	E
WIELKOPOLSKIE	0,329	B	B	C	D	B
ZACHODNIOPOMORSKIE	0,309	C	C	C	A	C

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, przeprowadzonych w 2017 r. pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej.

TABELA 2. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Powiat	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Powiaty						
m. Krosno	0,330	A	A	A	A	A
m. Rzeszów	0,328	A	A	A	A	A
m. Tarnobrzeg	0,301	A	A	A	A	A
m. Przemyśl	0,264	B	B	A	A	A
mielecki	0,227	C	C	D	C	C
stalowowolski	0,225	C	C	D	C	C

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, przeprowadzonych w 2017 r. pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej.

TABELA 3. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Gminy miejskie						
Rzeszów (m)	0,251	A	A	A	A	A
Krosno (m)	0,249	A	A	A	A	A
Mielec (m)	0,246	A	A	A	A	A
Łańcut (m)	0,239	A	A	A	A	A
Jasło (m)	0,233	A	A	A	A	A
Tarnobrzeg (m)	0,232	A	A	A	A	A
Sanok (m)	0,229	A	A	A	A	A
Dębica (m)	0,225	A	A	A	A	A
Stalowa Wola (m)	0,222	A	A	A	A	A
Jarosław (m)	0,222	A	A	A	A	A
Przemyśl (m)	0,221	A	A	A	A	A
Przeworsk (m)	0,218	A	A	A	A	A
Leżajsk (m)	0,215	A	A	A	A	A
Lubaczów (m)	0,212	A	A	B	A	A
Radymno (m)	0,202	B	B	B	A	A
Gminy wiejskie						
Krościenko Wyżne (w)	0,226	A	A	A	A	A
Dębica (w)	0,221	A	A	A	A	A
Krasne (w)	0,213	A	B	B	A	A
Trzebownisko (w)	0,209	B	B	B	A	A
Medyka (w)	0,202	B	B	C	B	B
Ostrów (w)	0,199	B	B	C	B	D
Gorzyce (w)	0,199	B	B	B	A	B
Czarna (w)	0,198	B	C	B	A	A
Miejsce Piastowe (w)	0,196	B	B	B	B	B
Świlcza (w)	0,192	B	C	C	A	A
Łańcut (w)	0,192	B	C	C	A	A
Jarosław (w)	0,191	C	C	C	B	B
Majdan Królewski (w)	0,191	C	C	C	C	C
Białobrzegi (w)	0,191	C	C	C	B	B
Żyraków (w)	0,189	C	C	C	B	B
Żurawica (w)	0,186	C	C	C	B	B
Solina (w)	0,185	C	B	B	B	D
Leżajsk (w)	0,184	C	C	C	C	C
Mielec (w)	0,184	C	C	C	B	B

Tryńcza (w)	0,181	C	C	C	B	C
Besko (w)	0,180	C	C	C	B	B
Pawłosiów (w)	0,179	C	D	D	B	C
Niwiska (w)	0,178	C	C	C	B	C
Grębow (w)	0,178	C	C	C	C	C
Orły (w)	0,178	C	D	D	B	B
Korczyna (w)	0,178	C	C	C	C	C
Żołynia (w)	0,177	C	C	C	B	B
Pysznica (w)	0,175	C	D	D	C	C
Wiązownica (w)	0,175	C	D	D	C	C
Chorkówka (w)	0,175	C	D	D	B	C
Przeworsk (w)	0,174	C	D	D	B	C
Zarzecze (w)	0,173	C	D	C	B	B
Gminy miejsko - wiejskie						
Nowa Dęba (m-w)	0,204	B	B	B	A	B
Boguchwała (m-w)	0,203	B	B	B	A	A
Głogów Małopolski (m-w)	0,200	B	B	B	A	A
Iwonicz-Zdrój (m-w)	0,197	B	B	B	A	B
Nisko (m-w)	0,193	B	C	C	B	B
Dukla (m-w)	0,189	C	C	B	C	C
Sędziszów Małopolski (m-w)	0,189	C	C	C	B	B
Jedlicze (m-w)	0,188	C	C	C	C	B
Ropczyce (m-w)	0,187	C	C	C	B	B
Nowa Sarzyna (m-w)	0,187	C	C	B	B	B
Lesko (m-w)	0,184	C	C	C	C	C
Rymanów (m-w)	0,180	C	C	C	B	C
Kolbuszowa (m-w)	0,179	C	C	C	C	C
Sieniawa (m-w)	0,179	C	C	C	B	C
Oleszyce (m-w)	0,178	C	C	C	B	B
Strzyżów (m-w)	0,177	C	C	C	C	C
Tyczyn (m-w)	0,175	C	C	D	C	B
Sokołów Małopolski (m-w)	0,175	C	D	C	C	C

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2017).

**TABELA 4. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREF EKONOMICZNYCH
NA KONIEC 2016 R.**

Nazwa SSE	Powiat, gmina	Skumulowane nakłady inwestycyjne w mln zł	Liczba nowych i utrzymanych miejsc pracy	Sektory wiodące (co najmniej 20% udziału w nowych inwestycjach)
Mielecka	Powiat dębicki, Dębica (m)	304,98	2 722	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Mielecka	Powiat dębicki, Dębica (w)	426,10	250	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Mielecka	Powiat kolbuszowski, Kolbuszowa (m-w)	5,55	6	magazynowanie i usługi wspomagające transport
Mielecka	Powiat leżajski, Leżajsk (m)	-	-	brak inwestycji
Mielecka	Powiat leżajski, Leżajsk (w)	-	-	brak inwestycji
Krakowska	Powiat leżajski, Nowa Sarzyn (m-w)	28,45	298	chemikalia i wyroby chemiczne
Mielecka	Powiat łańcucki, Łańcut (m)	46,10	69	pozostałe wyroby
Mielecka	Powiat łańcucki, Łańcut (w)	-	-	brak inwestycji
Mielecka	Powiat mielecki, Mielec (m)	1 871,24	8 992	brak sektorów wiodących
Tarnobrzaska	Powiat nizański, Nisko (m-w)	74,72	587	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Tarnobrzaska	Powiat nizański, Rudnik nad Sanem (m-w)	-	-	brak inwestycji
Mielecka	Powiat ropczycko- sędziszowski, Ostrów (w)	4,14	-	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Mielecka	Powiat ropczycko- sędziszowski, Ropczyce (m-w)	22,55	545	komputery, wyroby elektroniczne i optyczne, produkcja pozostałego sprzętu transportowego
Mielecka	Powiat ropczycko- sędziszowski, Sędziszów Małopolski (m-w)	-	-	brak inwestycji
Krakowska	Powiat rzeszowski, Boguchwała (m-w)	1,58	-	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania, maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
Mielecka	Powiat rzeszowski, Głogów Małopolski (m-w)	419,08	1 738	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Mielecka	Powiat rzeszowski, Trzebownisko (w)	1 604,55	2 986	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane, pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy, produkcja pozostałego sprzętu transportowego
Tarnobrzaska	Powiat stalowowolski, Stalowa Wola (m)	1 469,10	6 007	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli),

Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2017

				przyczepy i naczepy
Tarnobrzaska	Powiat tarnobrzesci, Baranów Sandomierski (m-w)	0,41	-	artykuły spożywcze
Tarnobrzaska	Powiat tarnobrzesci, Gorzyce (w)	428,32	1 972	pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy
Tarnobrzaska	Powiat tarnobrzesci, Nowa Dęba (m-w)	354,73	1 322	podstawowe substancje farmaceutyczne, leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne, metale
Mielecka	Powiat m. Rzeszów, Rzeszów (m)	87,27	315	produkcja pozostałego sprzętu transportowego
Tarnobrzaska	Powiat m. Tarnobrzeg, Tarnobrzeg (m)	457,80	785	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Mielecka	Powiat brzozowski, Brzozów (m-w)	-	-	brak inwestycji
Mielecka	Powiat jarosławski, Jarosław (m)	13,17	2 485	pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy
Mielecka	Powiat jarosławski, Radymno (w)	-	-	brak inwestycji
Tarnobrzaska	Powiat jasielski, Jasło (m)	104,84	1 213	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania, meble
Tarnobrzaska/ Mielecka	Powiat krośnieński, Jedlicze (m-w)	-	-	brak inwestycji
Tarnobrzaska	Powiat krośnieński, Rymanów (m-w)	47,02	285	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania, wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Mielecka	Powiat lubaczowski, Lubaczów (m)	14,07	162	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
Tarnobrzaska	Powiat przemyski, Orły (w)	25,10	9	artykuły spożywcze
Mielecka	Powiat sanocki, Sanok (m)	23,64	181	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania
Mielecka	Powiat sanocki, Zagórz (m-w)	110,45	558	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy
Mielecka	Powiat strzyżowski, Strzyżów (m-w)	-	-	brak inwestycji
Krakowska/ Mielecka	Powiat m. Krosno, Krosno (m)	97,73	380	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Tarnobrzaska	Powiat m. Przemyśl, Przemyśl (m)	13,94	42	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, metale

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

TABELA 5. WYKAZ UCZELNI WYŻSZYCH, WYDZIAŁÓW ORAZ PRZYZNANYCH KATEGORII PRZEZ MINISTERSTWO NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Nazwa szkoły	Kategoria MNiSW
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	b.d.
Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyślu	b.d.
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Grodka w Sanoku	b.d.
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu	b.d.
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Stanisława Pigonia w Krośnie	C - dla całej szkoły
Podkarpacka Szkoła Wyższa im. bł. ks. Władysława Findysza w Jaśle	b.d.
Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza	B – Wydział Matematyki i Fizyki Stosowanej
	B – Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury
	B – Elektrotechniki i Informatyki
	B – Wydział Chemiczny
	A – Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa
	B – Wydział Zarządzania
Polsko-Czeska Wyższa Szkoła Biznesu i Sportu "Collegium Glacense" z siedzibą w Stalowej Woli	b.d.
Uniwersytet Rzeszowski	B – Pozawydziałowy Instytut Biotechnologii
	A – Wydział Filologiczny
	B – Wydział Socjologiczno-Historyczny
	C – Wydział Medyczny
	B – Wydział Biologiczno-Rolniczy
	B – Wydział Matematyczno-Przyrodniczy
	C – Wydział Pedagogiczny
	B – Wydział Sztuki
	B – Wydział Ekonomii
	B – Wydział Prawa i Administracji
	B – Wydział Muzyki
	C – Wydział Wychowania Fizycznego
Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa w Przemyślu	b.d.
Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Stalowej Woli	b.d.
Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Przemyślu	b.d.
Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie	B – Wydział Administracji i Nauk Społecznych
	B – Wydział Medyczny

	B – Wydział Informatyki Stosowanej
Wyższa Szkoła Inżynieryjno-Ekonomiczna w Rzeszowie	C – Wydział Przedsiębiorczości
Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa z siedzibą w Rzeszowie	C – Rzeszowska Szkoła Wyższa z siedzibą w Rzeszowie
Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza z siedzibą w Przeworsku	b.d.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Wyniki kompleksowej oceny jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych 2017 (http://www.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2017_10/ca19d390d520ad9a37d6f2ba7c8499e4.pdf) (dostęp: 07.11.2017)

Korekta raportu: Paulina Mechło

Redaktor pomocniczy: Wojciech Sabat